

TALOUSARVIOALOITE 979/2005 vp

Määrärahan osoittaminen elatustuen korottamiseen

Eduskunnalle

Yksinhuoltajuuden kasvu on yksi näkyvimmistä läntisissä hyvinvointivaltioissa tapahtuvista muutoksista. Kaikissa teollistuneissa länsimaissa yksinhuoltajien määrä on kasvanut ja samalla heidän asemansa muuttunut leskistä naimattomiin ja eronneisiin naisiin. Yksinhuoltajien toimeentuloa ja taloudellista hyvinvointia tutkitessa pitää tarkastella myös yksinhuoltajien asemaa muihin lapsiperheisiin nähden, sillä sosiaalipolitiikka vaikuttaa eri perhetyyppeihin eri tavalla. Esimerkiksi Suomessa yksinhuoltajien taloudellinen asema suhteessa kahden huoltajan perheisiin on selvästi heikentynyt 1990-luvulla.

Tutkimusten mukaan yksinhuoltajien työssäkäynti sekä ansiotulojen osuus yksinhuoltajien tulopaketissa on vähentynyt. Samanaikaisesti sosiaaliturvan merkitys yksinhuoltajien toimeentulon turvaajana on kasvanut. Tämä johtuu lähinnä työmarkkinoilla tapahtuneista muutoksista. Yksinhuoltajien työttömyys on kasvanut ja epätyypilliset työsuhteet ovat lisääntyneet. Tämä johtaa yksinhuoltajien riippuvuuteen hyvinvointivaltiota, sillä työmarkkinoiden ulkopuolella elävien yksinhuoltajien toimeentulo on riippuvaista valtion tulonsiirroista. Elatusvelvollisen osuus yksinhuoltajien toimeentulon turvaajana on vähäinen.

Yksi yksinhuoltajan taloudelliseen asemaan vaikuttava tekijä on elatustuen suuruus. Elatustuki on se etuus, mikä maksetaan yksinhuoltajalle silloin, jos elatusapu on jäänyt maksamatta tai lapsen isää ei ole vahvistettu. Elatustuki on myös eräänlainen elatusavun minimisumma, sillä jos elatusapu on elatustukea pienempi, yksinhuoltaja saa erotuksen kunnalta.

Yksinhuoltajien taloudellinen asema heijastuu suoraan heidän lapsiinsa. Yksinhuoltajaperheissä ollaan keskimääräistä useammin tilanteessa, jossa esimerkiksi lasten harrastusten valintaa joudutaan rajaamaan taloudellisista syistä. Yksinhuoltajien aseman parantaminen on tärkeää myös lasten tasavertaisten lähtökohtien turvaamiseksi.

Kaikkein köyhimpien yksinhuoltajien aseman parantamiseksi esitämme, että elatustuki korotetaan 118,15 eurosta 140 euroon kuukaudessa. Korotuksen kustannusvaikutus olisi noin 30 000 000 euroa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2006 talousarvioon momentille 33.32.30 lisäyksenä 30 000 000 euroa elatustuen korottamiseen.

TAA 979/2005 vp — Anni Sinnemäki /vihr ym.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2005

Anni Sinnemäki /vihr
Tuija Brax /vihr
Erkki Pulliainen /vihr
Rosa Meriläinen /vihr
Ulla Anttila /vihr
Oras Tynkkynen /vihr
Janina Andersson /vihr

Jyrki Kasvi /vihr
Tarja Cronberg /vihr
Virpa Puisto /sd
Kirsi Ojansuu /vihr
Osmo Soininvaara /vihr
Heidi Hautala /vihr